nieuws

Drinkwaterplan wil tientallen bestrijdingsmiddelen uitfaseren

nieuws

De Vlaamse regering heeft een akkoord bereikt over het drinkwaterplan. De verhoogde triazoolnorm blijft nog tot eind 2029 van kracht bij diverse West-Vlaamse drinkwatergebieden. Wat landbouw betreft, zullen dit decennium meer dan 30 gewasbeschermingsmiddelen worden uitgefaseerd, op voorwaarde dat er een (biologisch) alternatief voorhanden is. In bepaalde gebieden komen aangepaste bufferstroken.

5 MEI 2026

Ruben De Keyzer

Lees meer over:
water
voedselveiligheid
gezondheid
milieu

Wellicht het meest spraakmakende punt binnen het Vlaamse drinkwaterplan is de langdurige versoepeling van de triazoolnorm. Wanneer bleek dat diverse drinkwaterzones in West-Vlaanderen de Europese norm voor 1-2-4 triazolen *(een afbraakproduct van fungicide, red.)* niet haalden, heeft Vlaams minister van Landbouw en Omgeving Jo Brouns (cd&v) ervoor gekozen om de drinkwaterwinning niet stil te leggen, maar wel om een tijdelijke versoepeling door te voeren. De maximaal toegelaten hoeveelheid van deze stof in natuurgebieden De Blankaart (Diksmuide) en De Gavers (Harelbeke) en in de gemeente Zillebeke bedraagt nu 1 µg/l in drinkwater, tien keer hoger dan de Europese norm.

Ongezond?

Deze beleidskeuze van minister Brouns is zeer controversieel, maar de minister volhardt dat er geen reden is tot ongerustheid. Wetenschappers geven de minister hierin wel degelijk gelijk. In het Radio 1-programma De Ochtend verduidelijkte toxicoloog Jacob de Boer dat de Europese drinkwaternorm vele malen strenger is dan de aanvaardbare dagelijkse inname van een bepaalde stof. “Met de norm die de minister nu hanteert, is er een factor 100 tot meer tussen het niveau dat mag en wat je naar binnen mag krijgen voordat er een effect is", zei De Boer.

Ook Vlaanderens bekendste toxicoloog Jan Tytgat liet eerder al in de Krant van West-Vlaanderen optekenen dat er bij een normaal gebruik van drinkwater geen reden is tot paniek. “Als je pakweg 50 kilo weegt en dagelijks drie liter kraantjeswater drinkt, dan zit je nog steeds ver onder de veiligheidsdrempel.” Wel pleit Tytgat voor meer transparantie. In Wallonië kunnen burgers de meetresultaten van drinkwater permanent inkijken, en dat moet volgens hem ook in Vlaanderen kunnen.

Opinie

Opinie: "West-Vlaamse drinkwaterkwestie heeft nood aan betrouwbare fundamenten"

1 MAART 2026

Beide toxicologen geven wel aan dat er niet alleen triazolen, maar ook restanten van andere gewasbeschermingsmiddelen in het water zitten. Hiervan is het 'cocktaileffect' niet altijd even goed gekend. "We moeten voorzichtig blijven, maar ik geef de minister het voordeel van de twijfel", zei De Boer nog aan Radio 1. Een verhoging van de triazoolnormen vindt hij aanvaardbaar, zolang deze van tijdelijke aard is. "Het is niet de goede weg, maar als er een plan achter zit dat het over drie jaar in orde is, gaat niemand er last van hebben. Dat kan ik echt wel garanderen."

De versoepeling van deze norm was één van de grootste twistpunten binnen de besprekingen van het drinkwaterplan. Op de persconferentie waarin het plan uit de doeken werd gegaan, kreeg Vlaams minister van Energie Hans Bonte (Vooruit) de vraag waarom hij nu wel akkoord gaat met het nieuwe drinkwaterplan terwijl hij dat vorige week nog weigerde. "Het was zoeken tot alle puzzelstukken in de juiste plooi vielen. En dat is vannacht gebeurd", stelt hij. Maar wat er precies in de plannen gewijzigd is, blijft onduidelijk.

Bufferstroken en minder gewasbescherming

Om de triazoolconcentraties op termijn terug te dringen tot de Europese norm van 0,1 microgram per liter, komen er concrete maatregelen bij alle betrokken sectoren. Zo komen er gerichte bufferstroken in gebieden waar problemen met een bepaalde stof voorkomen. Bovendien moet de industrie de lozing van afvalwater minderen en komt er een betere registratie en rapportage van gebruikte stoffen in het gebied. Stoffen gebruikt in industrie en huishoudelijke toepassingen die problemen geven voor het drinkwater, worden uitgefaseerd.

duiding

Toxicoloog nuanceert PFAS-toename in groenten en fruit: "Gevoeligere metingen en strengere normen"

27 FEBRUARI 2024

Wat landbouw betreft, komen er strengere regels voor bedrijven in drinkwatergebied. Er wordt sterker ingezet op het vermijden dat stoffen in het water terechtkomen. Dat begint bij het gebruik zelf: gewasbescherming moet gerichter en zorgvuldiger gebeuren. Meer dan dertig gewasbeschermingsmiddelen worden stelselmatig uitgefaseerd, zodra er op teeltniveau kosteneffectieve alternatieven beschikbaar zijn. "Om innovatie naar alternatieven voor PFAS-houdende pesticiden te stimuleren, mikken we op een volledige uitfasering tegen 2036 in heel Vlaanderen", meldt het kabinet Brouns. "Tegelijkertijd wordt sterker ingezet op het ontwikkelen en erkennen van (biologische) alternatieven."

Ook belooft men landbouwers verder te ondersteunen met de nodige adviezen en technologie, zodat ze met minder middelen hetzelfde resultaat kunnen halen. Brouns belooft ook meer gerichte controles voor een snelle aanpak van problemen waar die zich voordoen. De aanleg van specifieke vul- en spoelplaatsen wordt verder gestimuleerd, en op termijn mag vullen en spoelen niet meer gebeuren op het veld.

Om welke gewasbeschermingsmiddelen gaat het precies?

De concrete, geïdentificeerde probleemstoffen zijn alle PFAS-producten en Metaldehyde, Bentazon, Clopyralid, Chlormequad chloride en de 1.2.4. triazool-moederstoffen. Deze lijst kan nog worden aangevuld.

In oppervlaktewaterwingebieden worden moeilijk verwijderbare stoffen waarvoor een kosteneffectief alternatief beschikbaar is, uitgefaseerd vanaf 2028. Voor drinkwaterwingebieden is dat het geval vanaf 2030, en uitfasering in heel Vlaanderen volgt in 2032. Voor moeilijk verwijderbare stoffen waar alle toepassingen nu al een alternatief kennen, zoals metaldehyde, belfubutamide, flufenacet en beflubutamide penthiopyrad is er een gebruiksverbod in heel Vlaanderen vanaf 2028.

Voor PFAS-houdende pesticiden mikt men op een gebruiksverbod in 2036 voor heel Vlaanderen.

Huishoudens en industrie

Voor bedrijven en industrie wil Brouns meer duidelijkheid én een strengere opvolging. De overheid brengt in kaart welke stoffen waar worden geloosd, zodat risico's sneller zichtbaar zijn. "Vergunningen worden daarop afgestemd: waar er impact is op drinkwater, komen er scherpere lozingsvoorwaarden. Er komen ook duidelijke richtwaarden voor stoffen, zodat bedrijven weten waar de grenzen liggen. Zo bieden we bedrijven die met deze problematiek worden geconfronteerd tegelijk meer rechtszekerheid. Het uitgangspunt is eenvoudig: wat een bedrijf loost, mag geen probleem vormen voor drinkwater. Ook op de bedrijventerreinen wordt het gebruik van pesticiden gereduceerd, met een totaalverbod op verharde terreinen", meldt het kabinet.

> **"Ook op de bedrijventerreinen wordt het gebruik van pesticiden gereduceerd, met een totaalverbod op verharde terreinen**
>
> Kabinet Brouns

De zuivering van huishoudelijk afvalwater wordt eveneens aangescherpt, onder meer door rioleringen te verbeteren en zuiveringsinstallaties te versterken. Bij particulieren en tuinaannemers wordt het gebruik van bepaalde producten, zoals pesticiden in de tuin, verder teruggedrongen. Voor leidingnetwerk in huizen, komt er verhoogde aandacht voor oude loden leidingen en voor gebrekkige verbindingen tussen drinkwater en andere waterstromen.
“Waar inspanningen vroeger versnipperd waren over verschillende sectoren, brengt Vlaanderen nu voor het eerst alles samen in één geïntegreerde strategie”, meldt het kabinet nog. “Van waterwinning tot de kraan bij de mensen thuis: elke schakel wordt versterkt en beter op elkaar afgestemd.”

"Te traag en weinig concreet"

De reacties op het drinkwaterplan zijn gemengd. Bart Vanwildemeersch van de West-Vlaamse Milieufederatie verwijt de Vlaamse regering een trage aanpak. “Het heeft meer dan een jaar geduurd vooraleer het bronnenonderzoek naar de herkomst van de triazolen werd afgerond, en het duurt nu weer een jaar vooraleer de definitieve maatregelen worden afgeklopt.”, zegt hij. “Dat het zo lang duurde tussen vaststelling van de stof in het water en het treffen van maatregelen, om dan te belanden in een normversoepeling, zorgde voor een hevige reactie van wantrouwen in de Westhoek. En ondanks het feit dat de mensen in de Westhoek al jaren het vertrouwen verloren zijn in hun drinkwater, terecht of onterecht, slaagt de Vlaamse regering er niet in om een doortastend plan op tafel te leggen dat het vertrouwen zal kunnen herstellen.”
Vanwildemeersch vindt de aangepaste regeling rond bufferstroken te laks en te selectief. Bovendien vraagt hij zich af wanneer een alternatief product als 'waardig genoeg' zal worden gezien om een schadelijker middel uit te faseren. "Op korte termijn zal een expertencommissie bepalen voor welke toepassingen alternatieven beschikbaar zijn", zegt Tom Demeyer, woordvoerder van Jo Brouns.

> **Het uitfaseringsplan voor enkele pesticiden is een stap vooruit, maar door lakse deadlines en een onvolledige lijst van zorgwekkende stoffen mist het impact**
>
> Heleen De Smet - Bond Beter Leefmilieu

Bond Beter Leefmilieu vindt eveneens dat de ambities mooi maar veel te weinig concreet zijn, en dat het plan dus weinig garantie biedt op effectieve verbetering. “Het uitfaseringsplan voor enkele pesticiden is een stap vooruit, maar door lakse deadlines en een onvolledige lijst van zorgwekkende stoffen mist het impact,” stelt Heleen De Smet, beleidsexpert waterkwaliteit bij Bond Beter Leefmilieu. BBL vindt ook dat er te weinig aandacht gaat naar landschapsherstel en waterinfiltratie.

Boerenbond waarschuwt voor concurrentienadeel

Landbouworganisatie Boerenbond vreest een negatieve impact op de landbouwsector: “De extra administratie komt bovenop de reeds bestaande registratieverplichtingen,” klinkt het. "Ook vooruitlopen op Europa in het uitfaseren van gewasbeschermingsmiddelen zorgt ervoor dat we, bovenop de al zeer strenge normen, een bijkomend concurrentienadeel krijgen. Niet alleen ten opzichte van de boeren in de rest van de wereld, ook ten opzichte van bijvoorbeeld de Franse en de Nederlandse die slechts een steenworp verderop bepaalde stoffen wel mogen gebruiken.”

> **Volgens experten is het drinkwater in Vlaanderen vandaag al veilig, ondanks de onrust die men creëert**
>
> Lode Ceyssens - Boerenbond

Maar Boerenbond ziet ook positieve elementen. “Volgens experten is het drinkwater in Vlaanderen vandaag al veilig, ondanks de onrust die men creëert. De praktijk toont dat landbouw niet altijd de grootste bron van vervuiling is,” zegt Boerenbondvoorzitter Lode Ceyssens. “Met degelijk brononderzoek moeten de inspanningen eerlijk verdeeld worden over de sectoren zoals huishoudens, industrie en landbouw. We zijn ervan overtuigd dat we met de aanpak van puntlozingen de grootste winsten kunnen boeken op vlak van waterkwaliteit voor drinkwaterproductie. Hiervoor is wel een sterke ondersteuning vanuit de overheid nodig voor onze land- en tuinbouwers.”

Uitgelicht

Onenigheid over drinkwaterplan: wordt 'tijdelijke' versoepeling drinkwaternormen verlengd?

nieuws

De Vlaamse ministerraad heeft nog geen akkoord over het drinkwaterplan van Vlaams minister van Omgeving Jo Brouns (cd&v). Het grootste discussiepunt is de verhoging van de...

28 APRIL 2026

Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada